GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 209. — W Piątek dnia 7. Września 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 3 Września.

Przybyli tu: Generał-Major i Komenderujący 10tą brygadą jazdy, Wrangel, z Poznania; i

Cesarsko-Rossyjski Generał-Major armii, Baron Fredericks, z Drezna.

Z dnia 4. Września.

N. Pan raczył potwierdzić odłączenie Trybunału Pruskiego w Królewcu od tamecznego Sądu wyższego krajowego, oraz mianować dotychczasowego Prezesa Sądu wyższego krajowego, Kanclerza Królestwa Pruskiego, Wegnern, Prezesem naczelnym trybunału tego, zaś dotychczasowego Wice-Prezesa Sądu wyższego krajowego, Zander, Prezesem Sądu wyższego krajowego w Królewcu.

Wyjechał: Tajny Radzca legacyi, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy dworze Królewsko-Szwedzkim, Tarrach, do Sztokholmu.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 2. Września.

Jutro obchodzoną będzie uroczyście pamiątka koronacyi N. Mikołaja I. i N. Alexandry Fiedorowny, odbytéj w mieście Moskwie dnia 3. Września 1826. roku.

Według taxy na miesiąc Wrzesień wydanéj, w Warszawie ma się płacić za funt dobrego mięsa wołowego gr. 10; cielęciny gr. 12; wieprzowiny 11; baraniny 7.

Bank Polski. — Mając wzgląd na znaczne klęski, jakie kraj poniósł przez zarazę na bydło, która pozbawiła rólnictwo znacznéj części inwentarza, i pragnąc zaradzić wynikającemu stąd brakowi wołów do uprawy roli, polecił Rząd Bankowi Polskiemu, obmyślenie z jednéj strony środków, aby nadchodzące w kraju jarmarki, w dostateczną ilość bydła zaopatrzone były; z drugiéj zaś, ułatwienie obywatelom możności nabycia tegoż bydła. — O ile w tym krótkim czasie można było, pospieszył Bank z użyciem stósownych środków do sprowadzenia na nadchodzące jarmarki: W Łęczny na Sty Idzi 1. Września, w Łowiczu na Sty Mateusz 20. Września, tudzież w Warszawie na następnych targach piątkowych, takiéj ilości wołów, krów, a nawet młodzieży, jakiéj dozwolą targi krajów ościennych, pod względem cen i zdrowia bydła rogatego; przyczém zachowane będą wszystkie środki ostrożności, aby sprowadzone bydło z zdrowych pochodziło okolic, i w drodze omijało te miejsca, w których

jakakolwiek okazałaby się obawa zarazy. — Obywatelom mającym chęć nabywania wołów na targach wyżej wymienionych, Bank czynić będzie wszelkie ułatwienia, jużto zaliczając im potrzebne na kupno wołów fundusze, za złożeniem listów zastawnych, lub innego rodzaju wartości; już też przez udzielanie zaliczeń za dobremi solidarnemi podpisami kilku obywateli na deklaracyach, których wzory przygotowane zostaną. — Kto niezechce składać na ubezpieczenie swego długu jakich wartości, ani też solidarnych z innemi obywatelami podpisów, a jednak będzie sobie życzył uzyskać kredyt na zapłacenie części lub całej umówionej ceny zakupionych przez siebie wołów, temu kredyt udzielony zostanie pod następującemi warunkami: 1) Biorący zaliczenie udowodnić ma własność i posiadanie dóbr ziemskich. 2) Jeśli dobra są w dzierżawie, dzierżawca solidarnie wexel podpisać winien będzie. 3) Potrzebny będzie dowód, ile dobra opłacają ofiary; kredyt albowiem w tym sposobie otworzony, niemoże przenosić trzy razy pomnożonego rocznego podatku ofiary w województwach Kaliskiém, Płockiém i Mazowieckiém, a dwóch letniéj ilości tegoż podatku w innych częściach kraju. 4) Żądający kredytu zobowiąże uiszczać się z niego w ratach półrocznych, dwóch, trzech, a najwięcéj czterech; wnosić kapitał wraz z procentem po 6 od sta na rok liczyć się mającym, wprost do Kassy swego obwodu razem z podatkiem ofiary i poddać się na przypadek uchybienia rygorowi, jaki przepisami skarbowemi na zalegających w podatkach jest postanowiony. 5) Nadto, winien jest okazać ostatni kwit z opłaconego procentu Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu, jeśli dobra są temuż Towarzystwu zastawione. 6) Przyjmowane będą plenipotencye specyalne do tego interesu wydane, odręcznie na papierze niestęplowym jako w interesie z Bankiem, ale w których własnoręczność podpisu z Urzędu przez Wójta gminy z wyciśnieniem urzędowéj pieczęci będzie poświadczona. — Zamieszczone pod Nr. 1. i 3. dowody, wydadzą każdemu żądającemu Kommissarze obwodowi, bez żadnéj opłaty; a gdyby dla krótkości czasu i odległości obwodu ktokolwiek z obywateli niemógł przed jarmarkiem uzyskać takich dowodów, mogą one być zastąpione innemi wiarygodnemi świadectwami, jakoteż kwitami Kassy obwodowéj. — Na targach w Łęczny i Łowiczu, oraz na następnych każdego tygodnia w dni piątkowe na Pradze pod Warszawą odbywających się, obecnym będzie Urzędnik Banku Polskiego dla załatwienia wszelkich czynności, we względzie otwierania kredytu i udzielania zaliczeń na kupno wołów. — Warszawa, dnia 22. Sierpnia 1832. — Radzca Stanu Prezes **Lubowidzki**. — Sekretarz Glny **Hassman**.

Rzeczpospolita Krakowska.

Z **Krakowa**, dnia 23. Sierpnia.

Rządzący Senat wydał następujące zawiadomienie: „W skutek noty Radzcy państwa Rezydenta Glnego Konsula Cesarza wszech Rossyi, Króla Polskiego, w Krakowie, P. Zarzyckiego, z dn. 17. b. m., Senat podaje niniejszém do wiadomości, iż stósownie do Najwyższéj Cesarskiéj woli, JO. Feldmarszałek Xiążę Paszkiewicz Warszawski, dzień 13ty Października r. b. jako ostateczny termin dla dawniejszych oficerów polskich z Austryi przeznaczył.“

R o s s y a.

Z **Petersburga**, dnia 15. Sierpnia.

Gazeta handlowa donosi z Petropawłowska pod d. 5. Lipca: Dnia 1. b. m. przybyła tu z Taszkentu i step Kirgiskich karawana, złożona z 647 wielbłądów, 29 bryk i 2 osłów z jukami, pod dwoma dowódzcami karawan Kasunschan Mulla Pajasov i Schafais Schanasarov, wraz z 50 azyatyckimi właścicielami towarów, 36 służącymi i 137 furmanami Kirgiskimi. Towary te sprowadzone częścią na rachunek tutejszych kupców, częścią należące do właścicieli azyatyckich, składają się z przędzonéj bawełny, futer, owoców suszonych, skór jagnięcych Kirgiskich, srebra chińskiego i różnych innych artykułów. O podróży téj karawany są następujące szczegóły: W miesiącu Maju wyszła z miasta Taszkentu, i w 10 dni przybyła do miasta Asret, odległego blisko 300 wiorst. Na téj przestrzeni są trzy rzeki: Kilias, Badam i Axim; przewóz odbywa się na bezpiecznych statkach. Z Asret przybyła karawana w 5 dniach do wsi Susak, blisko 150 wiorst. Między temi miejscami idzie droga, niedaleko któréj wznosi się góra, nazwana przez Azyatów Karatan, z któréj kilka źródeł wypływa. Z Susak do rzeki Tshu, odbyła w 4 dniach drogę, wynoszącą 100 wiorst. Na téj przestrzeni są tylko 4 studnie; płaszczyzna ta niemająca lasów zowie się Bambak. Od rzeki Tschu do innéj zwanéj Serisu, odbyła w dziewięciu dniach drogę przeszło 400 wiorst. Przestrzeń między temi dwoma rzekami zajmuje dolina, zarosła gdzieniegdzie krzakami. Od rzeki Sarisu do rzeki Nyr, blisko 150 wiorst, odbyła drogę w 4ch dniach, a ztamtąd do rzeki Ischim, 150 wiorst, w 3 dniach. Między temi obudwoma rzekami jest płaszczyzna bez lasów. Na téj przestrzeni znajduje się jedno tylko jezioro zwa-

ne Maibalik. Przeprawiwszy się karawana przez rzekę Ischim, przybyła szczęśliwie do Petropawłowska. Na różnych wymienionych tu przestrzeniach są liczne jeziora, błota, studnie; a w niektórych miejscach są lasy, lecz bardzo małe. Karawana ta niedoznała napaści od Kirgisów. Dziś znowu przybyła tu z Taszkentu inna karawana, złożona z 185 wielbłądów i 6 bryk, w towarzystwie 3 azyatyckich właścicieli towarów i 43 furmanów Kirgiskich. Przywiezione towary są takie, jak pierwszéj karawany.

Austrya.

Z Wiednia, dnia 23. Sierpnia.

Turecka poczta z dn. 26. z. m. donosi bardzo niepomyślne dla Porty wiadomości od armii Syryjskiéj: Basza Alepu miał ponieść zupełną klęskę, a Egipcyanie udali się forsownym pochodem do Alepo, które Hussein Basza starał się jeszcze uratować; w Stambule panuje zatém największe zamieszanie. W jak trudném położeniu znajdowałyby się mocarstwa, gdyby Mehemed Ali zagrażać miał Sułtanowi w jego własnéj stolicy, już teraz przewidzieć można; mówiono tu o pośrednictwach, które stały się niezbędnemi i dłużéj niepowinny być odkładane.

Francya.

Z Paryża, dnia 25. Sierpnia.

Kuryera Europejskiego zabrała wczoraj policya.

Donoszą z Tulonu z d. 19. Sierpnia: „Nadszedł tu ważny rozkaz, aby nietylko obydwa okręty trzymasztowe „Trocadero“ i „Majestueux, lecz téż wszystkie okręty liniowe i fregaty wprawiono w stan zbrojny, aby co chwila mogły wyjśdź pod żagle. Po rozgłoszeniu téj depeszy szerzyły się naturalnie natychmiast pogłoski wojenne; poczytujemy więc za rzecz przyzwoitą, owszém konieczną, oświadczyć publiczności, iż takowe rozkazy często już dawano i odwoływano.

Poseł hiszpański miał onegdaj długą naradę z tymczasowym Ministrem spraw zagranicznych Hr. Argout.

Szczególniejszém jest zdarzzeniem, iż właśnie czteréj główniejsi naczelnicy władzy rządowéj, jako to: Minister wojny Soult, Minister spraw zagranicznych Sebastiani. Minister spraw wewnętrznych Montalivet, i Pan Barthe, ciągle chorują podczas tak ważnych, jak teraźniejsze okoliczności.

Prefekt departamentu Sekwany i 12stu Merów tutejszych zajmują się przygotowawczemi czynnościami do ułożenia spisu obywateli, zdatnych do gwardyi narodowéj ruchoméj; najpierwéj będą spisani obywatele mający lat od 20 do 60, a potém ci, którzy mają od lat 20 do 33 a którzy stósownie do prawa są obowiązani do służby w gwardyi ruchoméj.

Słychać, iż Karoliści układają się z bankierami angielskiemi o pożyczkę 100 milionów fr.

Piszą z Tulonu pod d. 17. b. m. „Onegdaj odprawiono tu kilka zgromadzeń, podczas których wystawiono popiersie Xięcia Reichstadt z czarną krepą, obok popiersia Napoleona ojca jego; miano przytém mowy.

Minister wojny przeznaczył summę 130,000 franków na rozprzestrzenienie twierdzy Grenoble.

Gazeta Lille donosi: Gdy rada municypalna zgromadziła się w celu naradzenia się: kto koszta przyjęcia Króla i Królowéj Belgów poniesie, gdyż magistrat jednéj centimy udzielić na ten cel niechciał, jeden z Radzców celem ukończenia obrad temi słowy ozwał się: „Panowie! gdym wyprawiał wesele córce mojéj, sam starałem się o muzykę.“

Znany Profesor historyi de Rozoir uwolnionym został od zarzutu należenia do rozruchów Czerwcowych.

Adwokat Guibourg, który znacznie należał do powstania w Wandei, umknął z więzienia w Nantes.

Pan Artau Inspektor tutejszéj akademii, wyjechał do Niemiec celem zwiedzenia najznakomitszych tamecznych uniwersytetów.

Dziennik Aviso, wychodzący w Tulonie, mniema iż Hrabia Bourmont, wraz z innym przywodzcą Szuanów, schronił się do lasów Cuyes i Signes, skąd utrzymuje korrespondencyą z różnemi miejscami. Uwiadomione o tém Ministeryum, zaleciło władzom miejscowym największą baczność; z Tulonu wysłano oddział żandarmów na śledzenie.

Xiążę Blacas niejest aresztowanym w Wandei, ani téż odbywa podróż z Londynu do Edynburga i nawzajem, lecz (jak zapewnia dziennik Messager) bawił dwa dni w Paryżu, a potém z pismami wyjechał z Holyrood do Xiężny Berry do Wandei.

Hrabia Argout miał kilka narad z Xięciem Tallejrandem o polityce zagranicznéj. Zdaje się, iż polityka niesmakuje już temu oswiatłemu dyplomatykowi; oświadczył nawet życzenie, aby mógł wrócić do prywatnego życia.

Dziennik National pisze, iż Ministrowie przysposobili już swoje budżety, z czego wnoszą, iż posiedzenia Izb prędzéj się rozpoczną niż dzienniki Ministeryalne zapewniły.

Listy z Sabaudyi donoszą, iż wstrzymano dawanie urlopów żołnierzom Piemontskim; oficerowie otrzymali rozkaz, aby się nawet na 24 godzin od pułków swoich nieoddalali.

Niektóre dzienniki francuzkie wzięły sobie za cel zbijać zagraniczne rządowe gazety. I tak

National zwalcza Frankfurtską pocztową gazetę, Messager naciera na Dostrzegacza Austryackiego, a Temps uderza na Pruską Gazetę Rządową.

Anglia.

Z Londynu, dnia 25. Sierpnia.

Nadeszły wiadomości z Portugalii, sięgające aż do dn. 19. Nic się niewydarzyło ważnego, chyba tylko to, że flota Dom Miguela wróciła, i d. 18. znowu do Tagu wpłynęła. Téj wszelako wiadomości przypisują wielkie znaczenie, co z jéj wpływu na stan papierów najlepiéj się pokazuje, gdyż papiery portugalskie o $1\frac{1}{2}$ pC. w górę poszły. Pod Oporto żadne niezaszły odmiany; miasto było spokojne i zewsząd obwarowane, aby odeprzeć attak Miguelistów; którym mimo przemagające ich siły (jest ich bowiem 25,000) jednak na męstwie i ochocie do szturmowania zbywa. — Dom Pedro przy ostatniéj wycieczce z miasta tak znaczną poniósł stratę, że nieprzyjaciel, gdyby był dzielniéj go ścigał, razem z nim wpadłby był do miasta. Ale mimo te szwanki pracuje Cesarz niezmordowanie około powiększenia i wzmocnienia wojska swego; wypadek pokaże, czy energia jego znamienitą nieprzyjacioł potęgę pokonać zdoła; zdaje się jednak, że walka długo trwać będzie. Obroty Admirała Sartorius niedostatek zapasów i wszelkich potrzeb wojennych bardzo hamuje.

OBWIESZCZENIE.

Do publicznego wydzierzawienia wsi Ceradza dolnego, w powiecie Szamotulskim położonéj, na lat trzy od Sgo Jana r. b. aż do tegoż czasu 1834. wyznaczyliśmy termin na

dzień 26. Września r. b.

przed Deputowanym Assessorem Sądu naszego o godzinie 10téj zrana w lokalu sądowym. Ochotę dzierzawy mających z tém oznajmieniem wzywamy, iż warunki dzierzawy w Registraturze naszéj przejrzane być mogą.

Poznań, dnia 2 Sierpnia 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Posada małżonków Grajewskich w mieście Kurniku powiecie Szremskim pod liczbą 46. leżąca i sądownie z przyległościami podług taxy na Talarów 735 oceniona, publicznie najwięcéj dającemu na wniosek kilku wierzycieli przedana być ma. Tym końcem wyznaczony został termin na

dzień 3. Listopada r. b.

zrana o godzinie 10téj przed Deputowanym Assessorem Sądu Ziemiańskiego Pilaskim, który go w Izbie naszéj dla stron odbywać będzie. O czém chęć kupienia mający i posiadania zdolni z tém nadmienieniem uwiadomiają się, iż przybicie na rzecz najwięcéj dającego nastąpi, jeżeli przeszkody prawne niezajdą.

Poznań, dnia 2. Sierpnia 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Kilka na wybrakowanie przeznaczonych koni z Król. stadniny, tak ogierów jako też klaczy, między którémi znajdują się 5—6 letnich, będą

w dniu 12. Września r. b.

w godzinach przed południowych od godziny 9. w Poznaniu publicznie najwięcéj dającym za gotową zapłatę sprzedawane. Ochotę kupna mający mogą konie te dniem przed aukcyą w Poznaniu w stanowisku oglądać, o którém w domu zajezdnym pod „Złotą Gęsią" dowiedzieć się można. Bliższe warunki przy aukcyi uwiadomione zostaną.

Sieraków, dnia 6. Sierpnia 1832.

Król. Pruska stadnina Prowincyi Poznańskiéj.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierow i pieniędzy.

Dnia 4. Września 1832.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	94	$93\frac{1}{2}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	$97\frac{3}{4}$	$97\frac{3}{8}$
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	$99\frac{1}{2}$	—
Wschodnio-Pruskie . . .	—	$99\frac{3}{4}$
Szląskie	106	—

Poznań, dnia 6. Września 1832.

	Papierami.	Gotowizną.	Od sta.
Kurs obligów m. Poznania	95	—	4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 5. *Września* 1832.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	15	—	—	1	20	—
Żyto . . .	1	—	—	—	1	5	—
Jęczmień . .	—	20	—	—	—	22	6
Owies . . .	—	12	6	—	—	15	—
Tatarka . .	—	—	—	—	—	—	—
Groch . . .	—	—	—	—	—	—	—
Ziemiaki . .	—	—	—	—	—	—	—
Siana cetnar à 110 ff.. .	—	17	6	—	—	20	—
Słomy kopa à 1200 ff . .	4	—	—	—	4	7	6
Masła garniec	1	10	—	—	1	15	—